

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi tullitariffeja ja kauppaa koskevaan yleissopimukseen liitettyyn Suomen tullimyönnytysluetteloon tehdyn muutoksen hyväksymisestä ja laeiksi tullitariffin, tuontimaksulain ja elintarviketuotteiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lemmikkieläinten rehujen tuontisuojaaja ehdotetaan muutettavaksi. Kolmen vuoden siirtymäjakson kuluessa koiran- ja kissanrehujen tuonti on tarkoitus vapauttaa tuontilisensioinnista. Tuontisuojaajan muodostaisi tämän jälkeen 10 prosentin arvotulli sekä tuontimaksu. Koska tuontimaksu tasaisi raaka-aineiden hinnaneron, vapautettaisiin tuotteet samalla elintarviketuotteiden valmisteverosta.

Ehdotetut muutokset edellyttävät Suomen tullisidontoja koskevan luettelon, tullitariffin, tuontimaksulain sekä elintarviketuotteiden valmisteverosta annetun lain muuttamista. Muutokset on tarkoitus saattaa voimaan välittömästi sen jälkeen, kun eduskunta on hyväksynyt lakiehdotukset.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja tarve lainsäädännön muuttamiseen

Lemmikkieläinten rehut kuuluvat tuontilisensioinnin piiriin. Tuonnista kannetaan nimellinen 0,01 mk/kg suuruinen tulli. Lisäksi tuonnista kannetaan elintarviketuotteiden valmistevero ja valkuaisvero kuten kotimaisistakin tuotteista. Tuontilisenssejä on myönnetty erittäin vähän ja tuonnin osuus markkinoista on vain 1—2 prosenttia.

Nykyinen tilanne on osoittautunut sekä kauppapoliittisesti että markkinoiden kehittymisen kannalta epätydyttäväksi. Tämän johdosta on katsottu tarpeelliseksi muuttaa nykyistä tuontisuojaajajärjestelmää siten, että tuonnin määrällisestä rajoittamisesta luovutaan asteittain. Samassa yhteydessä koiran- ja kissanrehujen tullisuojaaja on tarkoitus korottaa. Tuotteet on tarkoitus sisällyttää tuontimaksu-

lain piiriin, jolloin ne voitaisiin vapauttaa elintarviketuotteiden valmisteverosta.

Tullisuojaajan korottaminen edellyttää tullitariffeja ja kauppaa koskevaan yleissopimukseen (GATT) liitetyn Suomen tullimyönnytysluettelon muuttamista. Sopimuksen muuttamiseen tarvittavat neuvottelut on käyty Suomen viranomaisten ja Euroopan talousyhteisön edustajien välillä Genevessä vuosina 1986—1988. Muilta osin muutokset edellyttävät sisäisen lainsäädännön muuttamista.

2. Asian valmistelu

Lakiehdotus on valmisteltu valtiovarainministeriön, ulkoasiainministeriön ja tullihallituksen yhteistyönä. Valmistelutyön aikana on oltu yhteydessä alan kotimaisiin valmistajiin sekä maahantuojaan.

Neuvottelut GATT-sidontojen muuttamisesta on käyty ulkoasiainministeriön johdolla.

3. Ehdotetut muutokset

3.1. GATT-yleissopimukseen liitetyn Suomen tullimyyntisuojeluksen muuttaminen

Tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen puitteissa on eräiden tuotteiden tullisuoja sidottu tietyille enimmäistasolle. Tämän niin sanotun tullisidonnan muuttaminen edellyttää GATTin sääntöjen mukaista sidonnan irtisanomista ja irtisanomisneuvottelujen käymistä sellaisten maiden kanssa, joilla on siihen sääntöjen mukaan oikeus.

Tullitariffin nimikkeeseen 23.09 kuuluvien rehujen nykyinen tullisidonta on 0,01 markkaa kilolta. Tullisidonta on tehty vuonna 1967. Jotta kyseisten rehujen tuontilisensioinnista voitaisiin luopua ja tuontisuoja muuttaa muiden vastaavien tuotteiden kaltaiseksi, Suomi irtisanoi näiden tuotteiden tullisidonnan 18 päivänä kesäkuuta 1986 GATTin sihteeristölle tekemälläan ilmoituksella. Pääasiallisena toimittajana Euroopan Talousyhteisöllä oli neuvottelu-oikeus asiassa. Genevessä vuosina 1986—1988 käytyjen neuvottelujen tuloksena Suomi on ilmoittanut GATTin sihteeristölle, että sen tarkoituksena on muuttaa irtisanottu tullisidonta 10 prosentin arvotulliksi. Koska tullisidonnan muutos kuuluu lainsäädännön alaan, edellyttää mainitun muutoksen voimaansaattaminen vielä eduskunnan hyväksymistä.

3.2. Tullitariffin muuttaminen

Mikäli eduskunta hyväksyy edellä tarkoitetun GATT-sidontaluettelon muuttamisen, voidaan myös tullitariffissa oleva koiran- ja kissanrehujen tullisuoja muuttaa siten, että nykyinen 0,01 markan suuruinen kilotulli korvataan 10 prosentin suuruisella arvotullilla. Tullisuoja vastaisi tasoltaan tällöin eräisiin muihin elintarviketeollisuuden tuotteisiin sovellettavaa tullia. Muista tuotteista voitaisiin tulli poistaa.

3.3. Tuontimaksulain ja elintarviketuotteiden valmisteverosta annetun lain muuttaminen

Tuontimaksua kannetaan tuontimaksulain (1008/77) nojalla kaikista maatalouden perustuotteista sekä niihin rinnastettavista tuotteista. Tuontimaksun tarkoituksena on tasata maksun piiriin kuuluvien maataloustuotteiden kotimarkkinahinnan ja maailmanmarkkinahinnan välinen ero. Niin sanotut pitkälle jalostetut maataloustuotteet eivät kuulu tuontimaksun piiriin, vaan niihin sovelletaan elintarviketuotteiden valmisteverosta annettuun lakiin (868/79) liittyvää yhdistettyä valmistevero- ja hinnanerokorvausjärjestelmää. Tähän järjestelmään kuuluvat ensisijaisesti vapaakauppatuotteet. Eräät vapaakaupan ulkopuoliset tuotteet kuten lemmikkieläinten rehut on otettu sen piiriin lähinnä viennin turvaamiseksi.

Tähän esitykseen sisältyvä lemmikkieläinten rehujen tuontisuojaajärjestelmän muutoksen eräänä osana on rehujen siirtäminen tuontimaksulain piiriin elintarviketuotteiden valmisteveron alaisuudesta. Tuontimaksun avulla tasattaisiin näiden tuotteiden valmistukseen käytetyn viljan ja lihan kotimarkkinahinnan ja maailmanmarkkinahinnan välinen ero. Mahdollisesta viennin tukemisesta päätettäisiin erikseen.

Koska koiran- ja kissanrehut poikkeavat koostumukseltaan toisistaan, tulisi rehun päätyypeille määrätä tuontimaksut erikseen. Suoritettujen selvitysten mukaan tuontimaksu olisi määrättävä seuraavalle kahdelle tuoteryhmälle:

— tuotteet, joiden kosteuspitoisuus on yli 40 prosenttia; sekä

— tuotteet, joiden kosteuspitoisuus on enintään 40 prosenttia.

Tuontimaksut määrättäisiin kyseisten tuotteiden keskimääräisen raaka-ainekoostumuksen sekä naudanlihan, sianlihan ja vehnän tuontimaksujen perusteella.

Ensimmäiseen ryhmään kuuluvien purkitettujen sekä eräiden muiden tuotteiden tuontimaksu määrättäisiin siten, että perustuontimaksu olisi 4,6 prosenttia naudanlihan, 4,4 prosenttia sianlihan ja 7 prosenttia vehnän tuontimaksun määrästä tuotteen kosteuspitoisuuden ollessa vähintään 78 prosenttia. Kosteuspitoisuuden laskiessa tämän tason alapuolelle tuontimaksun määrä nousisi 5 prosentilla kosteuspitoisuuden alentuessa yhdellä prosenttiyksiköllä. Tuontimaksun enimmäismäärä

määräytyisi 65 prosentin kosteuspitoisuuden perusteella.

Toiseen ryhmään kuuluvien kuivien ja puolikuivien tuotteiden tuontimaksu olisi 70 prosenttia vehnän, 1,35 prosenttia naudanlihan ja 1,35 prosenttia sianlihan tuontimaksusta.

Vuoden 1988 heinäkuun hintatietojen perusteella ensimmäiseen ryhmään kuuluvien tuotteiden tuontimaksu olisi 1,83 markkaa kilolta (kosteuspitoisuus vähintään 78 prosenttia). Kosteuspitoisuuden pienentyminen prosenttikokolla lisäisi tuontimaksua 9 penniä kilolta. Toiseen ryhmään kuuluvien tuotteiden tuontimaksu olisi 2,03 markkaa kilolta.

Lemmikkieläinten rehut ehdotetaan poistetuiksi elintarviketuotteiden valmisteverosta annetun lain piiristä poistamalla verotaulukosta tuoteryhmä 189.

4. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole organisatorisia vaikutuksia. Taloudelliset vaikutukset liittyvät alan kilpailun lisääntymiseen, markkinoiden kasvuun ja tuonnin kasvusta kertyviin verotuloihin.

Tuonnin lisääntyminen kasvattanee kokonaismarkkinoita jossain määrin ja kilpailun lisääntymisen oletetaan alentavan hintoja. Kokonaismarkkinoiden arvioidaan olevan vuonna 1989 noin 22 miljoonaa kiloa, josta tuonnin osuus olisi noin 2 miljoonaa kiloa. Tuonnista arvioidaan kertyvän tull- ja tuontimaksutuloja siirtymäkauden ensimmäisenä vuonna noin 5 miljoonaa markkaa, toisena vuonna noin 8 miljoonaa markkaa ja kolmantena vuonna noin 10 miljoonaa markkaa. Tämän jälkeen taso olisi noin 15—20 miljoonaa markkaa. Tuottoarvioihin vaikuttavat oleellisesti markkinoiden ja tuonnin määrän kehitys sekä raaka-aineiden hintojen muutokset.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Lakien tultua voimaan tuontilisensiointia on tarkoitus muuttaa siten, että tuontilisensioinnista luovutaan vuoden 1991 heinäkuun alkuun mennessä. Tämä edellyttää, että asetusta maan ulkomaankaupan ja taloudellisen kasvun turvaamisesta (162/74) muutetaan poistamalla lemmikkieläinten rehut tuontilisensioinnin pii-

riin kuuluvien tavaroiden luettelosta. Siirtymäkauden aikana tuotteet jaettaisiin tuontilisensien jakoa varten kolmeen tuotekategoriaan siten, että kiinteissä lasi- tai metallipurkeissa olevat tuotteet, kuivat ja puolikuivat tuotteet sekä muut tuotteet muodostaisivat kukin oman kategoriansa. Tuontilisenssejä myönnettäisiin ensimmäisenä vuonna 20 prosenttia, toisena vuonna 40 prosenttia ja kolmantena vuonna 60 prosenttia kunkin tuoteryhmän edellisen vuoden kotimaisten markkinoiden määrästä. Markkinoiden kehitystä seuraisi maatalouskemian laitos ja tuontilisenssit myöntäisi lisenssiviraston johtokunta. Siirtymäkauden ensimmäinen vuosi päättyisi vuoden 1989 kesäkuun lopussa ja kolmas vuoden 1991 kesäkuun lopussa.

6. Voimaantulo

Esitykseen liittyvät lait on tarkoitus saattaa voimaan välittömästi sen jälkeen, kun eduskunta on hyväksynyt esityksen. Samasta ajankohdasta lukien on tarkoitus muuttaa tuontilisensiointikäytäntöä asteittain siten, että lemmikkieläinten rehujen tuontilisensiointi kumottaisiin vuoden 1991 heinäkuun alusta.

7. Säättämisjärjestys

Koska Suomen GATT-sidontaluettelon ilmoittamat muutokset koskevat tullimääriä ja kuuluvat siten lainsäädännön alaan, on eduskunnan hyväksyminen muutoksen osalta hallitusmuodon 33 §:n nojalla tarpeen. Sidontaluettelon voimaan saattaminen sisäisessä lainsäädännössä edellyttää lisäksi muutoksen hyväksymistä koskevan lain säätämistä.

Tullitariffin ja tuontimaksulain muutokset edellyttävät valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaista uutta tai lisättyä veroa koskevaa säätämistä. Elintarviketuotteiden valmisteverosta annettua lain verotaulukkoa koskeva muutos voidaan käsitellä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:n mukaisessa normaalissa säätämisjärjestyksessä.

Edellä sanotun perusteella esitetään hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti,

että Eduskunta hyväksyisi sen tullitariffeja ja kauppaa koskevaan yleissopimukseen liitettyyn Suomen tullimyon-

nytysluetteloon Suomen päivänä
kuuta 1988 tekemään ilmoituk-
seen perustuvan muutoksen, joka vaatii
Eduskunnan suostumuksen.

Lisäksi Eduskunnalle annetaan hyväksyttä-
väksi seuraavat neljä lakiehdotusta:

1. Laki

tullitariffeja ja kauppaa koskevaan yleissopimukseen (GATT) liitettyyn Suomen tullimyönnytys-
luetteloon tehdyn muutoksen hyväksymisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Suomen päivänä kuuta 1988
tekemän ilmoituksen johdosta tullitariffeja ja
kauppaa koskevan yleissopimuksen (GATT)
asianomaisten määräysten perusteella tehty
muutos yleissopimukseen liittyvään Suomen
tullimyönnytysluetteloon on, mikäli se kuuluu
lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin siitä
on sovittu.

2 §
Tarkempia säännöksiä tämän lain täytän-
töönpanosta annetaan asetuksella.

3 §
Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädet-
tävänä ajankohtana.

2. Laki tullitariffin muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 10 päivänä heinäkuuta 1987 annettua tullitariffia
(660/87) seuraavasti:

IV OSA

ELINTARVIKETEOLLISUUDEN TUOTTEET; JUOMAT; ETTYLIALKOHOLI JA ETIKKA; TUPAKKA JA VALMISTETUT TUPAKANVASTIKKEET

23. Ryhmä

Elintarviketeollisuuden jätetuotteet ja jätteet;
valmistettu rehu

Nimikkeen n:o	Tavara	Tulli
1.	2.	3.
23.09	Valmisteet, jollaisia käytetään eläinten ruokinnassa: A. koiran- tai kissanruoka B. muut.....	10 % vapaa

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

3.

Laki

tuontimaksulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 23 päivänä joulukuuta 1977 annetun tuontimaksulain liitteenä olevaa tuontimaksutaulukkoa, sellaisena kuin se on 10 päivänä heinäkuuta 1987 annetussa laissa (662/87), seuraavasti:

TUONTIMAKSUTAULUKKO

Nimike	Tavara	Tuontimaksu mk
1.	2.	3.
23.09.	Koiran- tai kissanruoka: — tuotteet, joiden kosteuspitoisuus on vähintään 40 prosenttia: — — kosteuspitoisuus vähintään 78 prosenttia 1 kg 1,83 — — kosteuspitoisuus 77 prosenttia 1 kg 1,92 — — kosteuspitoisuus 76 prosenttia 1 kg 2,01 — — kosteuspitoisuus 75 prosenttia 1 kg 2,10 — — kosteuspitoisuus 74 prosenttia 1 kg 2,19 — — kosteuspitoisuus 73 prosenttia 1 kg 2,28 — — kosteuspitoisuus 72 prosenttia 1 kg 2,37 — — kosteuspitoisuus 71 prosenttia 1 kg 2,46 — — kosteuspitoisuus 70 prosenttia 1 kg 2,55 — — kosteuspitoisuus 69 prosenttia 1 kg 2,64 — — kosteuspitoisuus 68 prosenttia 1 kg 2,73 — — kosteuspitoisuus 67 prosenttia 1 kg 2,82 — — kosteuspitoisuus 66 prosenttia 1 kg 2,91 — — kosteuspitoisuus 65—40 prosenttia 1 kg 3,00 — tuotteet, joiden kosteuspitoisuus on alle 40 prosenttia 1 kg 2,03	

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

4.

L a k i**elintarviketuotteiden valmisteverosta annetun verotaulukon muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan elintarviketuotteiden valmisteverosta 7 päivänä joulukuuta 1979 annetun lain liitteenä olevaa verotaulukkoa, sellaisena kuin se on 10 päivänä heinäkuuta 1987 annetussa laissa (868/87), seuraavasti:

1 §

Täten poistetaan elintarviketuotteiden valmisteverosta annetun lain liitteenä olevasta verotaulukosta tuoteryhmä 189.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

Helsingissä 11 päivänä marraskuuta 1988

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Ulla Puolanne*